

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Egy hóra I kor. Egy hóra I kor. 50 HLL.
 Negyedévre Negyedévre 4 50 .

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Flacsz-utca 47. és 48. szám.

Az új számüzött.

Debreczen, február 11.

Minden jel arra mutat, hogy Andrassy Gyula gróf magára marad abban a küzdelemben, amelyet Héderváry ellen indított s a pártja talán már a legközelebbi napokban belép a kormány pártjába. Andrassy esetleg Tisza példáját fogja követni és önkéntes számkivetésbe megy a politika színteréről. Az elvei megbuktak s ő keleti módra odatemetkezik legkedvesebb halottja mellé, de a — biztos föltámadás reményében. Andrassy azt hiszi, hogy Tisza utján halad és hogy az események rövid idő múlva őt is igazolni fogják és éppoly parancsoló erővel kényszerítik vissza a politika küzdőterére, mint most Tisza Istvánt.

Ebben csalódik Andrassy. Ha ő megy, egyedül megy, az ország közönségének szimpátiája nem fogja kísérni visszavonulásában. Andrassy és a bujdosók magukra fognak maradni teljes elhagyatottságban és előre meg lehet nekik mondani, hogy hiába várják a föltámadást.

Mert hiába várják, Andrassynak sehol az országban gyökere nincs. Ki beszél ma a katonai követelésekről széles ez országban? Pedig Andrassy ezen a vesszőparipán segített belovagolni a válságba. Hol az Andrassy programja,

amelyre támaszkodni lehetne? Hacsak a pluralitásos törvényjavaslattal a kezében nem akar kimenni valaki a nép közé agitálni.

Nem kell és nem lehet a dolgot szépíteni, vagy csürni csavarni. Andrassy elhagyja a pártját és őt elhagyja a pártja, a volt belügyminiszter pedig elmegy önkéntes számkivetésbe és hallgatni fogja a tenger mormolását és mint urlovas fog megpróbálkozni Töketeremesen. Megengedheti magának, hogy nagyuri passzióinak éjen és a politikában elfásult idegeit kipihenhesse.

Nem bocsátkozunk jóslásokba és nem beszélünk a meginduló harc eredményei föl. Csak Andrassy visszavonulásáról akarunk elmondani egy hasonlatot. A vevő ezt mondta: Miért drágább ez a pár cipő, mint a másik? Ez is borjuborból készült, amaz is. Ez is „cugos“, amaz is. Talpa, sarka egyazon talpbőr. A cipésmester ezt mondta: Hja, kérem, mégis nagy a kettő között a különbség. Az első pár cipő közönséges cipő. A másik: anatómiai. — Tehát emezt anatómus készítette? — Nem! Ennek is én voltam a mestere. Hanem annak a borjunak volt anatómiai bőre, amelyből ez a pár cipő készült.

Aki nem tudta eddig, tudja meg ma, hogy az alkotmánypárt hatvanhetességét a Héderváry-Tisza hatvanhetességétől ennek anatómiai jellege választja

el. Rajta Andrassy mester vignettája s ez okon illik azt drágábban megfizetni. Mi tehát mégis az anatómiai jelleg? Először is az, hogy az alkotmánypárt kikészülve anatómiai cipőnek, rugdosásra sokkal alkalmasabb talppal rendelkezett, mint szabadelvű elődje. A vezér, benyomulván a hatalomba, nyomban táncpróbát tartott és ünneplő sokaság tapsai közt tiport törpe egzisztenciákon és pezsgős mámorral ledarabontozta azt, akit ma szívesen látna vezérének. Tisza István darabont volt neki s amikor egy eltévelyedett ember pisztolylyal vetett véget életének: köszöntötték az erkölcsi hajnal nagyszerű ébredését s tort ültek a régi rend végleges pusztulásán. Az anatómiai jelleg második okmánya az a teméntelen emléktábla, amelyeken a tulajdon neve számára már a jelenben kötötte le a halhatatlanságot.

És „liberális“ is volt az anatómus. Főlényessége tudatában mosolygós előkelőséggel, zsebre dugott kezekkel volt nézője a föllendült pusztításnak, amelyet hallgatólagos részvétellel Apponyi és néppárti társai a roskadozó szabadelvűség intézményein végeztek. Minden riadásnak, amely Justh táborában a szabadelvűség ellen intézett apróbb nagyobb merényletek miatt támadt: ő anatómiai előkelőségeik voltak a lefuvói. Igaz, hogy nagy célokért. A koalíció együtt tartásáért, amelyet elszántan védtek, hogy ha-

Az asszony, meg a gyermek.

Irta: Fojér Sándor.

Dr. Barna Gáspár ügyvédi irodájában vagyunk. Részletezés felesleges. Egyik olyan, mint a másik. Nagyon előkelő, mind egyforma és egyformán unalmas. Gerő ur más véleményen van, mint mi. Ugy találja, hogy a kényelemre készült angol borszekek, a drága szőnyegek és a palisanderek irigyelni valók. Tehát irigyli is. Igaz, hogy csak annyira, mint egy igen jó baráthoz illik. És úgy találja, hogy Barna nagyon érdekes ember. És ezért gyűlöli is. Igaz, hogy csak annyira, mint a legjobb baráthoz illik. Körömfeketényi kicsit. Kritikus — per passionem, nem is csoda, ha nem ért rá még észrevenni. Szeret idejönni. Nem tud betelni sem a milieuvél sem barátságával.

Barnának pedig minden mindegy. Akár Gerő, akár más. Hát mért ne Gerő? Azt se báná, ha esztergályos legény volna, vagy az akácok árnyékában furulyázó pásztor ember — ő mindenütt tádna és szeretne élni. De mint a város első kriminálisa jól érzi magát fényesen berendezett residenciájában és nem haragszik a bűrfotelokra sem. Nem hányja ki az ablakon.

A két ember már elekszpikálta a be-

vezető szavakat, amelyekről átszoktak térni az ugynevezett érdekes témákra.

Gerő kezdi most is, mint mindig, mert a doktor magától sohasem igyekszik érdekes ember lenni. De barátjának az ellen a rossz szokása ellen se szabadkozik, hogy hetenkint kétszer-háromszor érdekes embert csináljon belőle. Így:

Gerő: Nem ismerlek Gáspár!

Barna: Nem az én hibám.

Gerő: És ha én nem, hát ki, mikor gyermekkorunk óta nap-nap után együtt vagyunk? Te olyan vagy, mint egy nyitott lap, melyből olvashatnék, nem vagy egy begombolkozott misztikum, bármely kérdésre felelsz — és én mégis azt kérdelem, ki vagy te?

Barna: Te vagy Gerő az érdekes ember, aki ilyeneket kérdezel. Mi közöd neked ehez, és hogyan felelek én rá, mikor a görög bölcs önismeretre hívó szavaira én nem reagálok. Ki vagyok? Egy olyan ember, mint te, vagy egy harmadik, akit nem nyaggatsz ilyen dolgokkal. Külömben nekem mindegy, nézz problémának, ha úgy tetszik. Nincs ellene kifogásom.

Gerő: Az vagy! De nem tudok veled megbirkózni. Ember vagy, de nem olyan, mint más ember.

Barna: Jó, ha úgy gondolod.

Gerő: Így is van — nézz csak — izé, — lásd zavarban vagyok, egy nagyon kényes ügyben akarok beszélni veled.

Barna: Kérlek!

Gerő: Jó, hiszen tudom, hogy te kész vagy tárgyalni. És éppen azért nem mertem eddig erre térni.

Barna: Ugy látom, most mégis megteszed, tehát előbb is megtehetted volna már. Tessék!

Gerő: Ördögbe is . . . ki egyenesen a dologgal. Gazsi, te tudod, hogy megcsal a feleséged. Ha nem tudnád, én se hoznám elő.

Barna: Tudom.

Gerő: Beszélnek róla az egész városban. A sandwich mellé ezt találják fel a zsurokon. Többet mondok: a libapiacon, a kőfaasszonyok is erről pletykálnak.

Barna: Ott is megfordulsz?

Gerő: És ezt te is tudod.

Barna: Ugy van.

Gerő: És mit szólna hozzá?

Barna: Semmit . . . Azaz . . . hogy, úgy látszik, a feleséged kitűnően szolgálja irodám érdekeit. Valóban nem is panaszkodhatom a klientúra miatt . . .

Gerő: Hagyd ezt! Nem ezért tűröd ezt.

Barna: Igaz. Nem ezért.

Gerő: Hát?

**A legjobb minőségű
száraz tűzifa**

ölenként és felvágva
méréselt árak mel-
lett, pontos, jótállás
melletti kiméréssel

Kellner Dávid és Társánál
 Postakert 6 sz. és a pályaudvaron levő raktárakban.
 Fuváros és favágóról gondoskodunk. — Telefon szám 156.

falmukat megtarthatják. Tehát önzetlenül.

Andrássynak most már nincs más hátra, mint az önkéntes exitum, vagy az, hogy a jövőben *politikai főnök* legyen csapatok nélkül, ahogy azt ma egyik párthive mondta. Az alkotmánypártnak az az óhajta, hogy ismét a hatvanhetesekhez, Khuen-Héderváryhoz és Tisza Istvánhoz csatlakozzék. Andrássy a következő képviselőházban vagy mint guerilla-vezér, vagy pedig csupán mint egy személyes tisztelőből álló kicsiny csoport vezetője fog megjelenni. Andrássy nagy hibákat követett el és a saját hibái folytán bukik el.

A horvát országgyűlést összehívják.

Az új bán tanácskozási.

Összehívják a horvát országgyűlést.

Zágrábról táviratozzák: Egyes lapoknak az a híre, mely szerint a horvát országgyűlés egybehívására vonatkozó királyi kézirat ma kerül nyilvánosságra a hivatalos lapban, nem felel meg a valóságnak. A királyi kézirat közlése a legközelebbi napok egyikére várható. A horvát országgyűlést valószínűleg e hó 21-ére hívják egybe.

Zágrábról jelentik: Tomasics Miklós dr. horvát bán tegnap több főispánnal tanácskozott, minthogy a főispánok kinevezésének kérdése is elintézésre kerül. A horvát országgyűlésen a helyzet rendkívül kedvezően fog alakulni és az országgyűlés kétségtelenül elintézheti az új bán által tervbe vett feladatokat, annival inkább, mert a bánnak *tulnyomó többsége lesz az országgyűlésen.* Tomasics bánnak budapesti utjáról eddig még nem történt intézkedés, de a bán a jövő hét folyamán bizonyára Budapestre utazik, hogy Khuen-Héderváry miniszterelnökkel érintkezésbe lépjen.

Barna: Semmi közöm hozzá. A feleségem dolga. Ha neki jó így, nekem is jó.

Gerő: De ép ezt nem értem.

Barna: Pedig, egyszerű dolgokat nem értesz. És én már megmondtam. A feleségem dolga.

Gerő: No, tán mégse egészen...

Barna: A guszthus dolga ez is, mint minden. Irma így látja jónak és én nem teszek ellenvetést. Nem eleget mondtam, Irma így látja jónak és én tisztelem és becsülöm, amit ő akar. Mint a többi emberek gondolkodását is. És a tévedéseit is. (Hallgatnak.)

Barna (ismétli): És a tévedéseit is.

Gerő: tovább!

Barna: Ennyi az egész.

Gerő: Furcsa.

Barna: Aki annak látja. Én egyszerűnek tekintem, nekem hát egyszerű. Mondtam már: csak a guszthus dolga.

— Parancsolsz talán egy szivart.

Gerő tényleg szükségét érzi annak, hogy ingerültségét elfüstölje.

Gerő (a szivar végét vágja. Idegesen): A guszthus dolga. De én nem értem a te izléseidet.

Barna: Nincs is szükséged rá. És én sem kívánom, hogy megértsd. Ahogy jön!

Gerő: Anarchista vagy családi ügyeidben?

Barna: Kereszteld úgy, amint tetszik. Nem törődöm vele. És nem törődöm általában az elveiddel. Legfeljebb sajnálom,

Műjéggyár Részvénytársaság Debreczenben.

Százezer korona alaptőkével.

Debreczen város ma egy életrevaló és közegészségügyi szempontból is rendkívül fontos intézménnyel gyarapodott.

Az enyhe tél folytán beállott fenyegető jég hiány elé érhető aggodalommal néz a város egész közönsége, ugyannyira, hogy már a közigazgatási bizottság ülésén is interpelláció tárgyát képezte ez az ügy. — Legközelebből ez a kérdés mégis csak a debreceni vendéglősöket, italmérőket, cukrászokat, henteseket és mészárosokat érintette.

Hauer Bertalan, a debreceni ipartársulat agilis és érdemes elnöke éppen ezért az érdekelteket a Dréher-sörözősarnok külön helyiségében értekezletre hívta össze, hogy egy közösen felállítandó műjéggyár alapítását megbeszéljék. Az értekezleten mintegy százötvenen jelentek meg; ott volt Debreczennek ugyszólván minden vendéglőse, kávésa, italmérője, hentesse, mészárosa. Hauer Bertalan elnök nyitotta meg az értekezletet, ki beszéde folyamán reá mutatott a fenyegető jég hiányra és egy műjéggyár felállításának szükségességét hangoztatta.

Spitz Lipót dr. ügyvéd ismertette ezután a megalakulás módjait melyek szerint a részvénytársaság alaptőkéjét 100,000 koronában tervezik és pedig 1000 darab 100 koronás részvényt, hogy a kisebbeknek is módjukban álljon részvényt jegyezni.

Biró Marcel bankigazgató a kérdést pénzügyi oldalról ismertette.

Az értekezlet egyhangulag kimondta a jéggyár részvénytársaság megalakítását. Egyben az aláírási íveket is kibocsátották az alapítók s minthogy az alaptőkének felét már az első értekezleten aláírás útján jegyezték, a nagy érdeklődés után itélve pedig pár nap kérdése csak a többinek a jegyzése is, ennél fogva az alakuló közgyűlést pár nap múlva megtartják.

Részvények jegyezhetők Hauer Bertalannál, a Royal nagyszálló tulajdonosánál és Márkus Jenőnél, a Központi szálloda tulajdonosánál.

A tanácsnoki állás és a kvalifikáció.

Megfelelőbbet határozat.

Debreczen város törvényhatóságának legutóbbi közgyűlésén élénk vitára adott alkalmat a Király Gyula tanácsnok halálával megüresedett tanácsnoki állás betöltése. A közgyűlés egy része azon az állásponton volt, hogy az állás későbbben töltsse be a törvényhatósági bizottság, a többség azonban úgy határozott, hogy az állásra azonnal írják ki a pályázatot. A tárgyalás során, mint ki a pályázatot. A tárgyalás során, mint ki a pályázatot. A tárgyalás során, mint ki a pályázatot.

A közgyűlés, erre való tekintettel úgy határozott, hogy a megválasztandó tanácsnoktól nem kívánja meg a minősítést.

A törvényhatósági bizottság eme határozatát ma Szilágyi Imre, Márk Endre és társai egy terjedelmes beadványban *megfelelőbbet* kérték. A fellebbezők arra hivatkoznak, hogy Debreczen törvényhatósági bizottsága új szabályrendeletet alkotott, mely a fejlődés szellemében kimondja, hogy a tanácsnoknak jogi képzettséggel kell bírnia. Igaz ugyan, hogy ezt a szabályrendeletet még nem erősítette meg a belügyi kormány és így még nem lépett életbe, de a közgyűlést már *etikailag kötelezi.* A fellebbezők kéri a minisztert, *semmisítse meg* a közgyűlés határozatának megtámadott részét s utasítsa a főispánt, hogy a pályázati feltételekben a minősítést írja elő.

A miniszter döntése elé nagy érdeklődéssel néznek a városban. Valószínűnek tartják, hogy a belügyminiszter helyt ad a fellebbezésnek.

hogy nincs a tizparancsolatban. És ne legyenek neked elveid.

Nem felelek, terminus technikussal, — Irma mást szeret, hát jól van. Biztosan még nagyon jól érzi magát ez idő szerint. Mit tegyek? Csak nem fogok állani posztot a szoknyája mellett. Ugy-e Gerő a te praxisdolgozatod statisztikája sem mutatja ezt eredményes eljárásnak? Es ha az volna is, nekem a lelke is kell. És ezt csak ő maga nyújthatja. Vagy akadémikus előadást tartszak. Irmanak a „Hitestársi köteleességekről”? Nem. Én sokkal jobban szeretem, mintsem a meg nem érett, boldogtalan asszonyok közé tartszam. És sokkal jobban, mintsem a választotturáin keresztül hajtsam.

Gerő: Tovább.

Barna: Nincs tovább. Irma téved, ezt magának kell belátnia és akkor enyém lesz.

Gerő: Gondolod?

Barna: Hiszem Gerő, olyan biztosan hiszem, mint... Ezt a szerencsétlen, a családi életből kivándorló asszonyt majd elő fogja a honvágy és akkor az enyém lesz, Gerő, ő maga fog visszajönni!

Gerő (a maga párhuzamos gondolkodását folytatva): És akkor te kivered!

Barna: Visszaveszem. Tárt karokkal várom.

Gerő: Kirugod a nyomorba!

Barna: Visszaveszem. A tévedés értékessé teszi az embert és Irma többet fog

nekem érne, mint annak előtte. Gerő, jobban fogom szeretni.

Gerőt ezek a szavak felemelik a székről és izgatott léptekkel méri a puha szőnyeget.

Gerő (hadarva): Furcsa ember vagy. Nem is vagy ember. Csak egy fatuskó.

Barna: Én ilyen vagyok és nem törődöm a kritikáddal.

Gerő (megáll előtte): Tudja Irma, hogy te mindent tudsz?

Barna: Ez már megint az ő dolga. Akkor veszi észre... amikor észreveszi. Erről nem szoktunk beszélni.

Gerő (gunyosan): És te addig vársz?

Barna: Várok.

Gerő: Mig visszajön.

Barna: Mig visszajön.

Gerő (még gunyosabban): És ha nem jön vissza.

Barna: Akkor nem jön vissza. Végre is, én éppen úgy nem rendelkezhetem Irmanával, mint ő nem én velem.

Az ügyvédet a szomszéd szobába a telefonhoz hívják. Gerő egyedül marad és hátrattett kezekkel, szó nélkül, gondolkozva sétál, míg Barna visszatér.

A kriminalista befejezettnek hiszi az ügyet, de Gerő ismét előveszi ezt az iratlan aktát, melyet az ügyvéd éppen olyan munkaszeretettel és nyugodtan tárgyal tovább, mintha idegen személyt érdekelne.

Gerő: Ugy beszélsz, mint egy bölcs.

Glück József

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Plac-utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben.) Nagy raktár kiházasítási cikkek, alpakka áruk, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán disztárgyakban. Képzőművészeti és épületművelési vállalat. Viszonteladóknek legelőnyösebb bevásárlási forrás. Legszigorubb szabott ár

Meghiusult a kooperáció.

Az alkotmánypárt ingadozik.

A mandatumbiztosító szövetség, vagyis a két függetlenségi párt választási célokra létrejött, illetőleg jönni akart kooperációja végleg meghiusult. A Kossuth-párton nagyon ellenséges a hangulat Justhékkel szemben, akik ellen még Khuen-Héderváryt támogatni is készek.

A miniszterelnök holnap kihallgatáson jelenik a király előtt.

A mai nap eseményeiről a következő távirati tudósításaink adnak számot:

Az új kormánypárt.

Az új kormánypárt megalakítása dolgában Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma a Nemzeti Társaskör több főemberével tanácskozott. Ugyanebben az ügyben állítólag Csáky Albin gróf lakásán is volt ma délelőtti konferencia. Nagyon szeretnék ha Csáky Albin gróf vállalná el a kormánypárt elnöki tisztét, ámbar a miniszterelnöknek más tervei is vannak Csáky gróffal: nevezetesen Csáky Albin gróft szeretné kinevezetelni a főrend ház elnökévé Dessewffy Aurél gróf helyébe, akinek lemondása tudvalevően már a király asztalán van.

A pártalakítás ügyében holnap este tanácskozás lesz a Nemzeti Társaskörben.

Az alkotmánypárt agóniája.

Az alkotmánypárt döntése még mindig a levegőben lóg. Andrassy politikai hívei meg akarják várni végleges elhatározásukkal azt a tanácskozást, melyet Héderváry gróf miniszterelnök tervbe vett a párt vezérével. Még kedden jelentették a főhivatalosok, hogy a miniszterelnök felkeresi Andrassyt, de ez mindmáig nem történt meg, Héderváry gróf minden idejét igénybe vette az új főispánokkal való tárgyalás és a pártalakítás munkája.

A Zeit — mint Bécsből táviratozzák — azt írja, hogy az alkotmánypárt legnagyobb része elkerülhetetlennek tartja az új kormánypártba való belépést, de Andrassy Gyula gróf személye iránt való tekintettel csak egy kevés kiméleti idő elteltével.

A mandatumbiztosító szövetség.

A Kossuth-párt és a Justh-párt elvben megkötötte a választási szövetséget. Az a hír, mintha a bizottságok tárgyaltak és megkíséreltek volna az egyezséget, de a tárgyalások meghiusultak, — nem felel meg a valószínűségnek. A bizottság csak szombaton ül össze először.

A Justh párt az utóbbi időben nagy előkészületeket tett a választásokra. Az ötös jelölő bizottság sűrűn tanácskozott Justh Gyula lakásán és sorra vette azokat a kerületeket is, amelyekben most nem függetlenségi párti képviselők ülnek, de amelyekben a párt a győzelem kilátásával mehet a küzdelembe. A Justh-párt főképpen az alkotmánypárti és a néppárti kerületeket akarja meghódítani, míg a Kossuth-párti kerületeket nem igen bolygatná. Justhék már valamennyi kerület jelölésére nézve megállapodtak. Justh Gyula megígérte híveinek, hogy személyesen bejárja mindazon kerületeket, ahol erőteljes agitációra van szükség.

Ezekkel szemben a *Neue Freie Presse* mai estilapja — mint Bécsből táviratozzák — ezeket írja: A Kossuth-párt befolyásos emberei azt hangoztatják, hogy a Kossuth-párt inkább Andrassyval és az alkotmánypárttal dolgozhatik együtt, semmint a Justh párttal. Még annak a lehetőségéről is beszélnek, hogy a választások idejére az alkotmánypárti lépnek összeköttetésbe és azt hiszik, hogy ebben az esetben a két párt tekintetveszámú szavazatokat hozna össze.

Az iglóiak Hieronyminól.

Iglóról holnap nagy küldöttség érkezik a fővárosba, hogy átadja Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek a kerület

mandátumát. A miniszter holnap délután fogadja a küldöttséget.

Fráter Loránt — képviselőjelölt.

Fráter Loránt, az országos hírdaloköltő képviselőnek készül: a legközelebbi választáson Justh párti programmal lép fel a székelyhídi kerületben, amelynek most Molnár Ákos Kossuth-párti a képviselője.

Nagy Emil dr. Kossuth Ferenc-párti álfüggetlenségi képviselő és a híres vacora-párt főrendezője, amint hiteltérdemlő forrásból értesülünk, nem pályázik többé a szolnoki kerületre, hanem a legközelebbi választáson Kismartonban lép föl.

Versecen a függetlenségi és 48-as párt Gallovich Jenőt, az alföldi függetlenségi pártok ügyvezető igazgatóját és a délmagyarországi közművelődési egyletek tükarárt lépteti föl.

Új főispánok.

Az új főispánok kinevezése dolgában — mint jó forrásból jelentik — eddig a következő megállapodások történtek:

Bács-Bodrog megye és Zombor város: *Latinovits Pál*, volt szabadelvű párti főispán.

Somogy megye: *Makfalvy Géza*, volt államtitkár.

Pozsony megye és Pozsony város: *Bartal Aurél*.

Vas megye: *Békassy István* ottani földbirtokos.

Eztergom megye: *Perényi Kálmán* ottani alispán.

Győr megye és Győr város: *Széchenyi Jenő* gróf.

Bihar megye és Nagyvárad város: *Miskolczy Ferenc* bihari alispán.

Nem lesz kooperáció.

Budapestről táviratozzák: A Kossuth pártban ma este Kossuth Ferenc elnöke alatt nagy tanácskozás volt, amelyen *Apponyi, Gál Sándor* és az alelnökök is résztvettek. A tanácskozáson nagyon elkeseredett volt a hangulat Justhék iránt. Minden felszólaló ellene nyilatkozott a kooperációnak és ridegen viselkedtek a Justh-párt ajánlatával szemben. Sőt olyan vélemények is hangzottak el, hogy inkább készek a választásoknál Khuen-Héderváry

Barna: Te meg úgy beszélsz... mint egy bölcs. Az imént ócsároltál, most meg dicsérsz. Szimboluma vagy a kritikának.

Gerő: Ezt mondd nekem. De mit szólsz ahhoz, amit az egész világ beszél.

Barna: Semmit. Amit neked. Beszélje ki magát. És amint tisztelem az Irma gondolkodását, a tiedet és szeretem a magam meggyőződését, épp úgy nem bánom, mire jár a világ szája (szelid, finom gunynyal).

A világ valószínűleg engem nagyon sajnál.

Gerő: (önkéntelenül) Ugy van.

Barna: Én meg sajnálom ezt a sajnálkozását (gunyosabb de még mindig szelid hangon.) És csupa szájalomból a város büszkeségének tart, — az én irodámba jön (mosolyogva.)

A vádlottat pedig felmenti a nyilvánosság és leborul Irma előtt, mint hajdanta... in illo tempore... a görögök az agórán Phryne előtt, (határozottan.)

A világ nem változik.

Gerő: Csak nem azt akarod mondani ezzel, hogy te a Phryne férje vagy és nem dr. Barna Gáspár.

Barna (most már komolyan): Igy nem mondtam.

Gerő: Még szép tőled, hogy tagadod.

Barna (mélázva): Dehogy. Eszem ágában sincsen.

Gerő: Védőbeszédet tartottál a nagy-

ságos asszony feleséged mellett, vagy ez egyszersmind meggyőződésed is volt.

Barna: Tévedsz. Az én védőbeszédem minden esetben meggyőződésedem is. Erősen subjektív ember vagyok és minden védenem személyiségét élni tudom arra az időre.

Gerő: Megint nem értelek. És vissza kell vonnom iménti szavaimat, mikor bölcsnek neveztelek.

Barna: Csak tessék.

Eddig a világ legobjektivebb emberének ismertelek...

Barna: Ne keresd azt, ami nincs.

Gerő: És most magad mondd, hogy komédiás vagy.

Barna: Nem sértesz. Nevezhetsz annak is. Szójáték az egész csak. Éppen olyan, vagy talán a legnagyobb jussal nevezhetted volna a komédiás vért objektívnak, mint a magad igazságait.

Kopogtatás az ajtón. A legbájosabb gyermek jön be.

Gerőhöz: Jó napot Gerő bácsi.

Barnához: Kedves apa, kéret a mamus. Hízelegye körülöleli térdeinél, fejét ölébe furja. Barna simogatja selymes, fűrtős haját.

Gerő (kemény, szivig ható tekintettel kérdi): A te gyermeked?

Barna (kitérőleg mosolyogva): Talán nem tetszik.

Gerő (gunyosan): Attól függ...

Barna: Semmitől. Szép gyermek, okos

gyermek... és a törvény szerint is az én gyermekem.

Gerő: És természet szerint? Ettől függ...

Barna: Ettől függ. És ha csunya, ostoba volna, semmilyen körülmények szerint nem szeretném.

Pista (mint aki valamit ért, valamit nem ért a beszédből): Nem a te fiad vagyok apus?

Barna (felőleli, két karjával a magasba tartja a gyereket — megforgatja magához szoritja, kitörő örömmel): Az én fiam vagy. Gerő, az én fiam!

Pista: Nem megyünk még mamushoz.

Barna (mint a világ legboldogabb férje Gerőhöz), megyek Irmához; mert tudd, meg

Gerő: Először jön a feleségem, azután Pista, azután én, azután a klienturám és csak azután az ilyen időpocsékló mint Te. Ezek után azt hiszem rád csak azután kerül a sor, ha a Föld is már megfordult egyszer a saját tengelye körül. A viszontlátásra!

Gerő: (szó nélkül nyújtja kezét).

Igen szó nélkül. Mert amint méltóztattak észrevenni talán Gerő ur annyira „érdekesnek” találta már itt a végefelé a kriminalista barátját, hogy bámulatában megakadt parallel észjárása és átengedte magát a passív szemlélésnek. Hanem ahogy mi ismerjük őt, mire a szőnyeges lépcsők legaljára ér — megalakítja kritikáját, ha nem csalódunk — talán 24 órára.

Bákiruhás és jelmezes

felvételeket **BURG IZSO** fényképész
legszebben készít. — Öltözőhelyiség is áll rendelkezésre
Műterem Kossuth-utca 34. sz.

váryt támogatni. Ezekből a jelekből biztosan megállapítható, hogy a kooperációs terv már is meghiúsult.

A miniszterelnök a királynál.

Budapestről táviratozza tudósítónk: Khuen-Hrdervary Károly gróf miniszterelnök ma délután öt óraker hosszasan tanácskozott Andrássyval. A miniszterelnök azután a miniszterelnöki palotában tartott konferencián vett részt, majd az éj folyamán Bécsbe utazik. A miniszterelnök holnap délelőtt kihallgatáson fog megjelenni a királynál, akinek a helyzetről tesz jelentést.

A kormánypart.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután hat óraker a miniszterelnöki palotában Khuen-Hrdervary Károly gróf miniszterelnök elnökletével értekezlet volt, melyen az új párt alakulásának körülményeiről tanácskoztak. Elhatározták, hogy az új párt alakuló gyűlése február 19-én lesz, melyet falragaszok útján hoznak a nyilvánosság tudomására.

Sovány bíró bünpöre.

A fölmentés jogerős lett.

Országszerte kiáos föltűnést keltett a múlt évben Sovány Dezső mészaiakai aljárásbíró drámája, amelynek utolsó felvonása tegnap játszódott le a Kúrián.

Sovány Dezső aljárásbíró tavaly, március végén ittas állapotban tért be Jakab Sándor kötélverő házába, ahol a tüzoltózenekar próbát tartott. A házigazda szívesen látta vendégét, akivel reggeli két óráig elborozgatt. Mivel pedig az asszony nép már nyugodni készült s az albiró, aki azt sem tudta, hol van, nem akart távozni. Bordás Demeter kéményseprő indulatosan támadt rá:

— Ki kell lökni, ki kell rugni ezt a frátert!

Sovány Dezső ingadozó lépésekkel távozott, a házigazda kísérte ki. De nyomon követte őt a kéményseprőmester is s az utcán két hatalmas ütést mért a távozóra. A két férfi erre dulakodni kezdett s a hatalmas erejű kéményseprő legyűrte ellenfelét. Nemsokára rá Bordás a ház felé futott és azt mondta:

— Megszurt a bíró!

A kéményseprőmester a szurás következtében pár nap múlva meghalt. Őt kiskoru árvát hagyott hátra.

A szatmári törvényszék erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testisérés büntetésért helyezte vád alá Sovány Dezsőt, aki a fő tárgyaláson ártatlannak vallotta magát és azzal védekezett, hogy mikor a kötélverőtől távozott, az udvaron valaki megütötte. Eszméletlenül rogyott össze és nem tudja, meddig feküdt ilyen állapotban, csak mikor magához tért, Jakabtól hallotta, hogy Bordást megszurták és ezt a szurást neki szánták. Mikor megtudta, hogy a kéményseprő megsebesült, arra kérte Jakabot, hogy motozza meg, amit ez meg is tett, de semmiféle olyan tárgyat nem talált nála, a mi a szurásra alkalmas lett volna.

A törvényszék fölmentette a vádlottat az ellene emelt vád alól s megokolásában kimondotta, hogy Sovány Dezső tulment a jogos önvédelem határára, de ezt félelmében és jogos fölháborodásában cselekedte.

A királyi ügyészség felebbezése következtében a debreczeni királyi ítéltáblához került az ügy, mely tavaly szeptember végén tartott tárgyalásán megállapította a jogos önvédelmet s ezen az alapon hagyta jóvá a fölmentő ítéletet.

A Kuria büntető tanácsa tegnap tartott ülésében elutasította a debreczeni főügyészség semmisségi panaszát s így a törvényszék fölmentő ítélete jogerős lett.

A meghódított király.

*

Intimitások a trónörökös feleségéről

Egy francia hírlapíró, Bonnefont kedves intimitást ír most arról, hogyan hódította meg a mi öreg királyunkat a szép fiatal Chotek Zsófia, Ferenc Ferdinánd hitvese. Érdekesen mondja el a francia riportter: Chotek Zsófia hogy tudta megnyerni az ősz uralkodó kegyét, a dolyfős főhercegi sarjak rokonszenvét és így tovább, egészen addig, amíg maga az udvar sürgette leginkább a grófnő rangjának emelését. Ez a rangemelés, tudjuk, fokozatosan történt, míg nem a Chotek Zsófiából lett Hohenberg hercegnő megkapta a „hoheit” címet és ezzel, bár utolsó helyen, elismert tagja lett az uralkodóháznak. Ennek történetét pedig így mondja el a francia újságíró:

A trónörökös neje, mihelyt meggyőződött róla, hogy az uralkodó nincs ellenséges érzéssel iránta, sőt szíves, jóakaró hajlandóságot mutat, elhatározta, hogy felséges nagybátyját elidegeníti attól a hölgytől, akihez odaig gyengéd kötelékek fűzték. Hercegnő, de mégis bájos volt ez a viszony és sokat tudnának beszélni róla azok a kiválasztottak, akik vacsora után amaz ősz hölgy lakásán tarokkzni ültek le egy ősz ezredessel, akit csak látásból volt szabad ismerniük, személyesen azonban sehogy sem.

Es történt egy estén, 1908 ban, hogy amikor az uralkodó egy izben ellátogatott a trónörökös palotájába, a háziasszony olyan bájosan tudta marasztalni az illusztris vendéget s a vacsora is olyan kedélyes volt, hogy a felséges ur észre se vette az idő múlását. Pedig mult az szörnyű gyorsan. S azon az estén hiába várták a partnerek az ősz ezredest. Elmaradt a tarokk párti, vagy ha nem, annyi szent, hogy ezuttal máshol keverték a paklit. . . És az érdeklődők, meg akiknek jó összeköttetések vannak, csak később tudták meg a nagy titkot, hogy a királynak olyan igen-nagyon inyére volt a Hohenberg hercegnő vacsorája. A hercegnő régóta készült a csel vetésére és módját tudta ejteni, hogy ama másik hölgytől egyszerűen elhódítsa a szakácsnőjét, akinek polgári föztjtét annyira szerette a tarokkozó ezredes. Így nyer az ember néha csatát — főzökanállal.

Ez a főzökanál nemcsak ezt az egy diadalát aratta, hanem többet is. Igaz, hogy a szakácsnői ügyességnek hatalmas segítő társa van Hohenberg hercegnő fényes személyi tulajdonságaiban, ellenállhatatlan bájoságában, de bizonyos, hogy egyik a másik nélkül kevésre ment volna, míg így „viribus unitis” meg tudták nyerni ugyanannak a büszke nagy urnak kegyét, aki annak idején a tulajdon fiát olyan szigoruan eltiltotta a méssalliancától.

Hohenberg hercegnő a kedvességével, a szeretetreméltóságával le tudott nyűgözni mindenkit és biztos, hogy okosságával meg tudja majd valóítani azt a titkos vágyát is, hogy a diadalmos főzökanál egykoron — királyi jogarrá legyen a kezében . . .

A törzsgulya új bélyegzése.

Mától fogva: D. V.

Émlékezetes még a város közönsége előtt az az éles harc, mely a városi tanács és a debreczeni gazdaközönség között megindult a városi törzsgulya bélyegzése körül.

A törzsgulya Debreczen város gazdaságának igen jelentős része, amely mintegy százezer korona értéket képvisel. Az állományát 16 bika, 50 tehén és nagyobb számú növendék állat képezi. A törzsgulyát eredetileg a debreczeni gazdaközönség alapította meg, de az idők folyamán a város tulajdonába ment át, a város fejlesztette, szaporította és gondozta és igen tekintélyes az az összeg, melyet a város évről-évre a törzsgulyára fordít.

Azonban, bár a törzsgulya jogi állapota megváltozott, az állatok bélyegzése azután is a régi jogi állapot szerint történt, nevezetesen úgy, hogy D. G. (debreczeni gazdák) betűket sütöttek az állatokra, ami azt jelentette volna, hogy a gulya a debreczeni gazdák tulajdona.

Ezt a téves jelzést korrigálni akarta a városi tanács és indítványt tett a törvényhatósági bizottságnak, hogy a fennálló jogi állapothoz képest D. G. helyett D. V. (Debreczen város) bélyegzővel lássák el az állatokat. A debreczeni gazdák protestáltak a javaslat ellen s mikor az a közgyűlésen keresztülment, felebbezéssel fordultak a földmivelségi miniszteriumhoz.

A döntés a napokban történt meg. A miniszter a felebbezést elutasítván, a közgyűlés határozatát jóváhagyta. A városi tanács ehez képest elrendelte, hogy a városi gazdasági hivatal a jövőben D. V. bélyeggel lássa el a növendékállatokat.

Haverdáné végrendelete.

Folynak a tanukihallgatások.

A szabadkai gyilkosság ügyében ma reggel folytatták az esküdtszéki tárgyalást. Tanukat hallgatnak ki állandóan és a tárgyalás elég gyorsan megy. Nagyon érdekes vallomást tett a meggyilkolt Haverdáné ügyvédje. A tárgyalás mai napjáról a következő táviratitűdősítást kaptuk:

A Haverdáné-pör föltárgyalását ma Hevesy elnök negyedtízkor nyitotta meg. Jánosy Aladár a tárgyalás megkezdése előtt bocsánatot kér tegnapi tiszteletlen magaviseletéért.

(A részeg tanu.)

Az első tanu Rózsa István, akit eddig, mivel részeg volt, nem lehetett kihallgatni. Ma egyedüli jelentkezett kihallgatásra. Nagyot hall, nem érti az elnök kérdéseit. Azt vallja, hogy a mult év márciusának végén, vagy április elején látott két uriembert a zugligeti villamoson, akik azért adtak neki egy koronát, hogy szálljon le a villamosról.

Az elnök: Utjukban volt talán?
— Nem tudom.
— Nem volt akkor részeg?
— Részeg nem, csak egy kicsit kótyagos. (Derűtség.)
— Megismeri a vádlottak közül a két embert?
— Nem.

A tanut nem esketik meg.
A másik tanu Kovács Albert, Vojtha sógora. Állítólag ő reá akarták terelni a gyilkosság gyanuját. Nem kíván vallomást tenni.

Az ügyész: Kovács Albert látta Jánosy március 30-án Szegeden, arra nézve köteles vallani.

Piller Artur védő mellőztetni kéri a tanu kihallgatását, mert rokona az egyik vádlottnak.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtözsdével szemben levő bódében.

A bírós.
hogy János
tegyen.
Kovács
márciusban
napra nem e
tud. Meges

Ezután
kolt Haverd
rül a sor.
Az el
perben?

— A
viselem. Ig
rás alól val
mint ügyvé
n tud föl
ség alól.

Az ügy
sát, hiszen
felmentettek
láson mér v
Bródy
gatását.

A bírós
védséget éri
vallomástéte
azonban val
Az eln

védi ircdjáj
ládban abba
— Eg
erélyes assz
gazdaságot.

— Az
— Mi
rendelete?

— Az
gyót a le
pedig kizár
mire azt m
hagyja, sen
zé e kerüj
Miért
nyára?

— Me
— A
— A
a vagyonbó
halt, kétsz
nyának.

— Tu
szá: dékár
— Ig
hogy a vas
hagyta.

— M
— Ne
meg akarja
akkor volt,
bűnvádi fe
meretlen te
blatta.

Pál J
majd János
dát, Koós
ták ki, aki
szív emb
ták róla,
vedett.

Több
után Voj
vallotta:
— N
hogy János
fakadt ki:
— L

hogy vége
riájának!

Vörö
nedek szal
aki elbesz
dáné ezt r
— N

Pró

A bíróság kötelezi Kovács Albert tanut, hogy Jánossyra vonatkozólag vallomást tegyen.

Kovács Albert elmondja, hogy tavaly márciusban látta Jánost Szabadkán. A napra nem emlékezik pontosan. Többet nem tud. Megecsketik.

(Haverdáné ügyvédje.)

Ezután Vécsey Samu dr., a meggyilkolt Haverdáné ügyvédje tanuskodására kerül a sor.

Az elnök: Érdekelve van ebben a perben?

— A bűnpörben a magánfelet képviselem. Igénybe óhajtom venni a tanulás alól való mentességemet. Mindent csak mint ügyvéd tudok és Haverdáné már nem tud fölmenteni a titoktartás kötelezettség alól.

Az ügyész kéri Vécsey dr. kihallgatását, hiszen az ügyvédi titoktartás alól már felmentették Szabadkán, ahol az első tárgyaláson már vallomást tett.

Bródy védő nem ellenzi a tanu kihallgatását.

A bíróság ugy határoz, hogy az ügyvédséget érintő kérdése re nézve fölmenteni a vallomástételtől tanut, a többi ügyekre nézve azonban vallani köteles.

Az elnök: Volt Haverda Boldizsár ügyvédi iródájában? Milyen viszony volt a családban abban az időben?

— Egészen békés. Haverdáné nagyon erélyes asszony volt, ő vezette az egész gazdaságot.

— Az apa szerette a leányt?

— Az apja igen.

— Mi volt a Haverda Boldizsár végrendelete?

— Az, hogy csak tizezer koronát hagyott a leányának, a vagyont többi részből pedig kizárta. Én kapacitáltam az öreg urat, mire azt mondta, hogy inkább az anyjának hagyja, semhogy Mariska uzsorásainak kezébe kerüljön a pénze.

Miért haragudott Haverdáné a leányára?

— Mert pazarló volt.

— A második végrendeletben mi volt?

— A második teljesen kizárta a leányt a vagyontól, de az apa, amíg meg nem halt, kétszáz koronát küldött havonta leányának.

— Tud valamit Haverdáné végrendeleti szárdékairól?

— Igen. A végrendelet tartalma az, hogy a vagyont felét leányára, felét nővérére hagyta.

— Más végrendeletet csinált?

— Nem. De többször mondta, hogy meg akarja a végrendeletet változtatni. Ez akkor volt, amikor az apai hagyaték miatt bűnvádi feljelentést tett Haverda Mária ismeretlen tettes ellen, de az anyját értette elatta.

(A jószívű Jánossy.)

Pál József 42 éves községi jegyző, majd Jánossy hivatalársait: Kardhordó Aladást, Koós Jánost, Szócs Bertalant hallgatták ki, akik Jánossy Aladást előzéker, jószívű embernek ismerték, de azt is mondták róla, hogy nagyvási hőbortban szenvedett.

Több jelentéktelen tanu kihallgatása után Vojnics FABIÁNNÉ következett, aki ezt vallotta:

— Nekem egyszer Vojtháné elbeszélte, hogy Jánossy egyszer kártyázás közben így fakadt ki:

— Le fogom löni azt a vén bestiát, hogy véget vessék a szegény asszony kálváriájának!

(Jarmatskyné fattya.)

Vörös Szabó Jenőné, majd Bódy Benedek szabadkai kocsmáros hallgatták ki, aki elbeszélte, hogy egyszer az öreg Haverdáné ezt mondta neki:

— Nálam volt Jarmitskyné a fattyui

val és könyörgött, hogy vegyem vissza őket, de én kidobtam az utcára a fattyával együtt.

Egy pár, lényegtelen körülményekre kihallgatott tanu vallomása után, az elnök berekesztette a tárgyalást és annak folytatását holnap reggel kilenc órára tűzte ki.

Héderváry egyházpolitikája.

A lelkeszek kongruája és a felekezeti tanítók fizetése.

A kormányelnök beszéde, melyet az ORLE. választmányának nála tisztelgő küldöttségéhez a Lelkeszgyűlés alap-szabályai és az 1848: XX. törvénycikk végrehajtása dolgában intézett, nagy megnyugvással töltötte el azokat az erőket, melyeket a „nemzeti” kormány klerikálizmusa lenyűgözött. Khuen-Héderváry gróf ma egy interju keretében ismét nyilatkozott a kormány vallásügyi politikájáról s ez az újabb nyilatkozata megerősíti azt a reménységet, hogy Magyarország felekezeti békejének a jövőben nem fenyegeti veszedelem.

— Az én egyházpolitikám — mondta a miniszterelnök — a felekezetek egymás közt békejének, az igazi egyenlőségen és viszonyosságban épült föl. Igazság és méltányosság vezet engem minden vallásfelekezeti dolgában. Ugy a kongrua, mint a korpótlék rendezésének óhaját teljes mértékben jogosultnak és megvalósítandónak tartom. Ha mindenki úgy fog ragaszkodni az egyenlőséghez és a viszonyossághoz mint én, akkor azok a panaszkok, melyek jogosak, bizonyára meg fognak szűnni.

Törvényhozásilag biztosítani kívánom és iparkodni fogok a lehetőségig fejleszteni az 1848. XX. végrehajtását. Kötelező ígéretet a kongrua és a korpótlék rendezése dolgában nem tehetek, majd csak a pénzügyminiszterrel folytatott tanácskozásaim után kerülhet sor az intézkedésre.

Általában oda iparkodok hatni, hogy minden bevett vallásfelekezeten levő lelkeszek fizetése pártoltság oly módon, amint azt a mai életviszonyok meghívják, de hangsúlyozom, hogy mindezt csak a pénzügyminiszterrel való megállapodás után részletezhetem.

Különösen a felekezeti tanítóság helyzetén kell javítani, egyelőre legalább is oly mértékben, hogy a felekezeti tanító helyzete olyan legyen, mint az államié. A tanítóság munkásságát nemcsak frázisokkal kívánom honorálni. A kultuszminiszterrel együtt a legnagyobb szeretettel kívánok foglalkozni ezzel a kérdéssel.

A hírlapíró végül a lelkeszek és a tanítók kedvezményes vasúti utazása iránt érdeklődött, amire a miniszterelnök kijelentette:

— Kulturális szempontból fontos, hogy a pap és a tanító ismerje az országot és a népet. Azt hiszem, hogy a kereskedelmi miniszter által ez a kérdés közmegelegedésre fog elintéztetni.

Agyonverték a barátjukat.

Nánási legények a debreceni esküdtszék előtt.

A debreceni törvényszék esküdtszék-sága a mostani, februári ciklus utolsó előtti ügyét tárgyalta. Halált okozott súlyos testi-sértés büntetéssel vádolva két fiatal hajdunánási legény Bagoly Imre és Bagoly Sándor állottak az esküdtszék előtt, akik a múlt év novemberében agyonütötték Nagy Gábor barátjukat. A tárgyalásról a következőket jelenti tudósítónk:

Reggel kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Hoffmann József táblabíró elnök. A vádat Tóby Mihály dr. ügyész képviselte, a vádlottakat Csáthy Dező dr. és Révi Nándor dr. védtek.

A főtárgyalás megnyitása után kisorsolták az esküdteket, akik a következők voltak:

Tóth József, ifj. Csengeri István, Miskolczy Sándor, Bányai József, Kohn Lipót, Bakóczy János, Mogyoróssy Miklós, Orgován János, Balogh Ferenc, Szilágyi Gábor, Bódogh Gyula, Balogh István.

Majd a vádiratot olvasták fel, mely szerint a bűncselekmény a következően történt:

A múlt év november 22-én a Kecskés-féle kocsmában idogáltak egy asztalnál Bagoly Imre, Nagy Gábor és Bagoly Sándor. Békében voltak mindaddig, a míg alaposan le nem itták magukat. Mind a hárman tőrészek voltak, a mikor szóba került valami nőszemély, akin összekaptak. Szószóra következett, Nagy Gábor a két Bagoly ezáltal botokkal ütlegelni kezdte. Nagy elkeseredetten védekezett, de nem birt a túleővel szemben. A verekezés vége azt lett, hogy addig ütötték Nagy Gábor, amíg az halva maradt a csatatéren.

A két vádlott beismerte a terhükre rótt bűncselekményt, kijelentették, hogy bűnösnek érzik magukat. Elmondták, hogy a bűncselekmény elkövetésekor teljesen részegek voltak.

A vádlottak után a kocsmáros hallgatták ki és még több tanut, akik igazolták a vádlottak azon védekezését, hogy azok — részegségük miatt — nem voltak teljesen beszámítható állapotban.

Majd a védők elmondták védbeszédeiket és az ügyész a vádbeszédét.

Ítéletre holnap kerül sor.

Irodalom.

— A Csokonai-kör felolvasó ülése.

Február havában érdekes felolvasó ülésnek néznek elébe a Csokonai-kör tagjai. Pápay József a kollegiumi bölcséleti kar tanára, a M. T. Akadémia levelező tagja fog előadást tartani osztyákföldi utjáról. Tudnunk kell, hogy Pápay József részt vett Zichy Jenő gróf azzsai tudományos expedíciójában és hosszabb időt töltött az osztykok, a magyaroknak a legközelebbi nyelvirokonai között; előadását eredeti fényképekkel teszi szemléltetőbbé. E felolvasó estének még különös vonzó erő ad majd Zempléni Árpádnak, a Petőfi társaság tagjának közreműködése. Zempléni Árpád ugyanis Pápay Józsefnek osztyákföldi népköltési gyűjteményét felhasználva, egy nagybecsű elbeszélő költeményt írt „Bosszu” címen, mely díjat nyert a Kisfaludy-társaság pályázatán és amelyet a szerző, aki különben is igen jó előadó, személyesen fog felolvasni a Csokonai-körben. E felolvasó ülésre a napokban kűldik szét a meghívókat.

Árgirus. A régi magyar költészet egyik legértékesebb és legelterjedtebb munkája, a Gyergyai Albert szerzette „História egy Árgirus nevű királyról és egy tündér szűz leányról” eddigelé jó és olcsó kiállításban nem volt kapható. Pedig ismerete már csak

— Bámulni fog sikerült fényképén és olcsó árán. —

Próbálja meg

fényképet készíttetni villanyerőre berendezett Fényirdában.

Batthányi-u. 6.

ugyanott fényképnagyítások művészi kivitelben készülnek

azért is fontos, mert tudvalevőleg ez volt főforrása Vörösmarty bájos tündérajátékának, a „Csongor és Tünde”-nek. Most a „Magyar Könyvtár”, mely már annyi jeles füzetet szolgáltat az irodalomtanítást, ezt a hézagot is pótolja, Balassa József kitűnő bevezetésével közzéadva a szép elbeszélést. Mint a vállalat 579. száma jelent meg és harminc fillérért kapható minden könyvárusnál, valamint a kiadócégnél: Lampel R. (Wodianer F. és Fia) r.-t., Budapest, Andrássy-ut 21. szám.

Schopenhauer. A nagy pesszimista filozófus népszerű iratai közül a Parazeneisek és Maximák, melyek két évvel ezelőtti jelentek meg a „Magyar Könyvtár”-ban, akkora kelendősségre tettek szert, amekkorát bölcsészeti munka még aligha ért el Magyarországon. Bizonytalán ez a nagy elterjedés bírta rá a szerkesztőre, hogy most folytassa Schopenhauer kiadását, ezúttal a „Parerga és Paralipomena”-ból válogatva össze egy csoport mély és magvas gondolatot, melyek mind az irodalomra vonatkoznak. A füzet címe: „Irók és kritikusok, olvasók és gondolkodók”; könnyed stílusban írt apróbb fejtegetések, elmés ötletek és csu folódások, melyek ma is ép oly találók mint amikor először megjelentek. Fordításuk is — Benedek Marcel munkája — gondos és szabatos. A füzet, melynek ára harminc fillér, bizonytalán kapós száma lesz a kitűnő vállalatnak — Kapható minden könyvkereskedésben.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: Tilos a csók, operette. C) bérlet.

VASÁRNAP: délután Iglói diákok, diáktörténe Este Sári bíró, vigjáték. Kibérlet.

Ivánffy Jenő bucsufellepte. A Hálás utókorban Lengyel Menyhértnek a Talfunál és a Falusi idillnél is sokkal értékesebb hatalmas szatirikus színdarabjában bucsuzott el a színház teljes megrögzött debreceni publikumtól Ivánffy Jenő. Hálás kitűnően megírt szerepben, ennek minden apró, hatásos szavát öntudatos, nagy művészi erejével kihasználva. A rongyos, kis zsidó Adófia ép oly tökéletes volt, mint amilyen kifogástalan a zsidónak maradt — katolikus Alfréd. Bámulatos, hogy ez a zseniális színésznagyság hogyan tud az arcával, egy-két természetesen beállított mozdulatával megjátszani annyit, amennyit egy felvonáson keresztül elbeszélni sem lehetne a jó öreg kothurnusos pózokkal. A publikum nem győzte tapssal Ivánffyt, akit a felvonások után számtalanszor hívtak elő. A Hálás utókor többi szereplője — az egy Mártonffy és Lugossit kivéve — ahogy mondani szokták, megjárt. Huzella Idájának a subtilis finomsága kissé erőteljes volt. Gyöngyi egy pathologikus figurát csinált a kopott, züllött Zebegényből — ez különben kedvenc alakja Lengyel Menyhértnak, akit a Talfun Lindnerjében is megír. Hahnel csak övegyen volt jó. Az a szembeötlő tévedés egyébként bántó volt, hogy az együttes minden szereplője azt hitte, hogy ők csinálják a szatírt azzal, ha jó kiütözésben mutogatják azt, hogy csálnak és hazudnak. Rendezve jó megvolt az előadás. Ne vegye rossz néven Zilahy, de ha nem is haltunk bele abba, hogy a fotelekből kilógtak a szőrök, hanem hát ez még sem kelti egy izléses előkelő szalon iluzióját. (Lais.)

Móritz Zsigmond Debrecenben. A nagy sikert aratott Sári bíró szerzője — mint ezt táviratilag tudatta — tegnap este Zilahy igazgatóval, részt vesz darabjának vasárnapi előadásán.

Táncos huszárok. (A színházi iroda jelentése.) Naponta folynak már a próbák Szirmai és Rajna operetjéből a Táncos huszárok-ból, mely hihetleg a hátralevő szezon kasszadarabja lesz. Szébbnél szébb ének és táncszámok váltják fel egymást és a mellett folytonos élénkség — csoportok, felvonulások tarkítják az amúgy is hálás és

kaogató szöveget, melyhez Szirmai Albert, a fiatal zeneszerző-gárda egyik legtehetségebb tagja, rendkívül fülbemászó, szép és kellemes zenét írt. Az operetben Zilahiné, Szilassi, Gyöngyi Jolán, Gerő Ida, Horváth, Ligeti, Kardos, Torma, Kemény, Arkosi, Győre, Nádor, Oláh játszanak.

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelentése) Vasárnap délután Farkas Imre poétikus diáktörténete, az Iglói diákok kerül színre, mely a múlt vasárnapról Torma Zsiga betegsége miatt lemaradt. Este Móricz Zsigmond bájos paraszt vigjátékát a Sári bíró adja meg, a két főszerepben Zilahival és Gerő Idával. Az előadás kibérletben megy.

HIREK

Ezer házasság egy napon.

Ezt a számot kétségtelenül rekordnak kell tekintenünk s ezt a rekordot sajnos nem Debrecenben, nem is Magyarországon teremtették meg. A boldog, kedélyes Wien díszekedhetik el azzal, hogy a házassági kedv falai között olyan meglepően élénk. Igaz, hogy ebben a számban az arany- és ezüstakadalmak is bennfoglaltnak, a tulajdonképpeni házasságok száma mégis csaknem nyolcszáz volt.

Történt pedig ez a farsang utolsó napján s mint már elárultuk, Bécsben, amelynek hetvenhat katolikus templomában ezen a napon ezernél több pár jelent meg.

Ennek a horribilis számnak az érdekességét csak fokozza az a körülmény, hogy a házasságok száma világszerte apadóban van, mert a megélhetés gondjai lehetetlenné teszik az embereknek egymáshoz való közelségét. Ugy látszik azonban, ezeket a gondokat az örökké kedélyes Wien nem ismeri, amit az is igazol, hogy a múlt esztendőben farsang utolsó napján csak hatszáz pár kelt egybe a császárvárosban.

Tehát Bécs, azaz, hogy Wien a nemzetek egyéb produktumaival szemben ezen a téren produktív. És, hogy ne legyünk elfogultak, az ér annyit, mint más olyan produktívok, amelyek új stílus dugóhúzó, vagy nyakkendő szorítót mutatnak fel.

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságát e hó 19 re közgyűlésre hivta össze Kovács Gyula alispán. A törvényhatóság a kormány leiratával fog foglalkozni.

A kamara negyedik matinéja. A debreceni kereskedelmi és iparkamara legközelebbi felolvasó-ülése, melyen Goldzieher Géza budapesti nagykereskedő a Tavasz Vásárról tart előadást, vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik.

A kórház kibővítése. A jog-és pénzügyi bizottság kedden délután 3 órakor ülést tart, melyen a kórház kibővítése kerül tárgyalás alá. Déután öt órakor pedig a jogügyi bizottság együttes ülést tart az egészségügyi és kórházi bizottsággal.

Eltörlik a zágrábi felségárusági pört. Zágrárból táviratozzák; Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök előterjesztést tett a királynak a zágrábi felségárusági pör eltörlésére vonatkozólag. A király jóváhagyta a miniszterelnök előterjesztését s az erre vonatkozó királyi kézirat a napokban megjelenik a hivatalos lapban.

Hajduböszörmény villamos világitása. Hajduböszörményből jelent tudósítunk, hogy a város kiküldött bizottsága megállapodásra jutott a Ganz gyárral, a mely szerint a város és a vállalat együtt alakítja meg a villamosági részvényársaságot, a melynek igazgatóságában a város abszolút többséggel foglal helyet. Az alapítke 50 000 korona. A szerződés 50 évre szól, de 10 év után átveheti a város a telepet. A tervezet

val színűleg már a városi képviselőtestület február 17-iki városi közgyűlés eé kerül döntés végett.

Egy urileány tűzkatasztróája. Budapesti tudósítónk sürényzi. Borzalmas katasztrófa érte ma délután Felsenfeld Jenő budapesti gumigyáros 16 éves leányát. Az urileány szüleinek Andrássy-ut 1. szám második emeleti lakásán a falon egy csunya bogarat látott. Behozott egy létrát, hogy spirittusszal leöntse a bogarat, aztán meggyujtsa. A spirittus azonban meggyult, belekapott az urileány ruhájába, a ki életveszélyes égési sebeket szenvedett. Életben maradásához nincs remény.

Utátvétel. Az egri törvényhatósági ut Debreczenre eső szakasza elkészült. Ezen utnak átvétele holnap lesz a kereskedelmi miniszterum kiküldöttyének jelenlétében. A város képviselőiben Aczél Géza főmérnök jelenik meg.

A debreceni grafikai kiállítás. A grafikai kiállítás rendező bizottság csütörtökön este 6 órakor tartotta meg alakuló gyűlést. Einöknek egyhangulag Dávidházy Kálmánt választották meg, kinek ajánlatára a kiállítás védőökéül Szávay Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkár kérték fel, aki örömmel tett eleget a bizottság kérésének. A kiállítás megnyitására idejét, tekintettel az előkészítési munkák ok nehézségeire, február 20-áról március 6-ára halasztották el.

Az angol udvar botránya. Az erkölcsei dolgokban oly finnyás angol királyi udvarnak kínos szenzációja van. A király magántitkárának, lord Cuellisnek leánya, Alexandra Luvia megszökött az udvartartás egy tisztviselőjével, de olyasfélét is rebesgetnek, hogy a szöktető egy udvari kocsi. Lord Cuellis a legügyesebb londoni detektívet bízta meg leánya föl kutatásával. Ugyanez a titkosrendőr volt az, akit annak idején a spanyol kormány Madridba hívott, hogy szervezze a titkosrendőrséget Barcelonában az anarkisták ellen. A detektív lépten-nyomon üldözte a szökevény pár, de mindenüvé későn érkezik. A szerelmesek vasárnap éjszaka Marseillben, a Terminus-fogadóban szállottak meg, hétfőn pedig tovább utaztak Barcelona felé, onnan pedig folytatták utjukat Gibráltárra. Mikor a detektív a kikötőbe ért, a szökevények már hajóra szállottak. Gibráltárban a detektív elvesztette nyomukat és sok jeltől oka van azt következtetni, hogy a szerelmesek egyike az olasz határra utazott, a másik egy amerikai hajóra szállott föl, bizonyára azért, hogy félrevezesse az üldözőket. Egy marseillei fogadóban néhány nap előtt egy fiatal angol szállott meg egy angol leánnyal. Csak utóbb, mikor már elutaztak, derült ki, hogy a szerelmes pár Londonból menekült el és a leány Edwárd király magántitkárának, lord Cuellisnak a leánya.

El primadonnák csoda-délutánja. Fényes Annuska és Lakos Vilma valóságos tündérestét varázsolnak szerdán, e hó 16-án délután 5 óráig a Bika nagytermébe. Mihelyt megjelent az első hír, hogy részünk lesz egy speciális élvezetben, máris valósággal megostromolták Antalffy könyvkereskedését a jegyekért. De e két bájos igazi művészhatalmú megáldott leányka meg is érdemli ezt a nagy érdeklődést, mert remek műsort hoznak és aranyos művészetük legjavát fogják nyújtani. A szebbnél-szebb ének és tánczó számaikon kívül előadják a Jánoska kettőset, amelynek a Királysínházban olyan sikere volt, hogy öt-hatszor kellett megismételniük. Jegyek már csak forlaltolt számmal Antalffy József könyvkereskedésében (Piac u 44 sz.) kaphatók.

— Árviz Csáktornyan. Csáktornyáról jelentik: A hetek óta tartó esőzések anynyira megnövesztették a Csáktornyan keresztülfolyó Ternaát, és az ebbe torkoló esatornákat, hogy a felgyülemlett víz kiépett medréből és az egész határt elöntötte. Az ár a déli vasut töltését is veszélyel fenyegeti. A határos községek az árviz miatt el vannak zárva a várostól. A veszedelem elhárítására Szalmay József járási főszolgabíró a tűzoltóság segítségével minden lehető óvintézkedést megtett. A védekezési munkálatokat a főszolgabíró éjjel-nappal személyesen vezeti. A tegnapi óra dühöngő északi szél következtében az eső sem esik és így talán a város megmenthető lesz az árvizveszélytől.

— A debreceni ízr. hitközségi tagok figyelmébe. Az ízr. hitközségi tagok értesítetnek, hogy a jegyzői iroda a választási névjegyzék összeállítását f. hó 15-ikéig befejezi, mindazon hitközségi tagok tehát, akik hátralékaik miatt az 1910. évi választók névsorába eddig fel nem vétettek, ha főyó hó 15-ikéig a választói jogot korlátozó hátralékaikat kifizetik, a választói névjegyzékbe besoroztatni fognak.

— Wekerle sógornőjének balesete. Budapesti tudósítónk jelenti: A Rottenbiller- és Dohány-utcák sarkán egy kétfogatú számozatlan bércocsi összeütközött a 614. számú közúti villanyossal. A kocsiiban ülő hölgyek, Molnár Béláné, Wekerle Sándor volt miniszterelnök sógornője és ennek leánya kiestek a kocsiból, de bajuk nem történt. A kocsi, Braun Gábor sem sérült meg, de egyik lova kimúlt.

— A Royal kávéház legkellemesebb szórakozó helye színnáz után meleg és hideg vacsorák a mai naptól kezdve Szent János sör állandóan jobb mint a Szalvátor. A sör házban állandóan bab és káposzta leves. Éjjel nyitva. Elsőrendű zene. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan, Royal-szálloda tulajdonos.

— Egy nyomorgó család kérése. Minden jó lelkű ember részvételére és támogatására érdemes az a szerencsétlen debreceni család, mely nagy nyomorúságában ez uton fordul a közönséghez. Molnár József cipészt a rettenetes proletár betegség, a tüdővész ledöntötte lábáról és most képtelen családjának megélhetéséről gondoskodni, pedig feleségén kívül két apró gyermeke éhez otthon. A család, mivel nem tud lakáspénzt fizetni, az a veszedelem is fenyegeti, hogy kiteszik az utcára. A nyomorgó család figyelmébe ajánljuk a jótékony egyleteknek és a jó lelkű embereknek. Lakásuk Hajó-utca 12-ik számú házban van, de adományt elfogad és nyugtáz szerkesztőségünk is.

— Halálozás. A debreceni Alföldi Takarékpénztár régi, érdemes eljárója, Uri Mihály, ki tizenöt évig állott a bank szolgálatában, e hó 11-én 49 éves korában elhunyt. Uri Mihály családot hagyott hátra.

— Betörőbanda a megyében. Nagystilű betörő bandát leplezett le a püspökladányi csendőrség. Legutóbbi időben egymásután kilenc betörést követtek el Püspökladányban anélkül, hogy a betörőket elfoghatták volna. Hosszas utánjárás után sikerült végre tegnapelőtt letartóztatni a banda két legjelesebb tagját György Jánost és Radnai Juliánát, kiknek vallomásai alapján lefogják tartóztatni a banda többi tagját is.

— A Jelzálog és Hitelbank mint szövetkezet Piac-u. 30. Ungváry-ház. Működését már megkezdte, kölcsönöket folyósít 50 fillér heti betétek alapján, egy törzsbetét 100 korona kölcsön felvételére jogosít.

— A cselédleány rablómérsége. Rózsa Mária 20 éves cselédleányt tegnap ürdője elküldte a Rózsa-utca 38-ik számú házba, hogy ott a munkánál segítse. Amikor a leány onnan elment, bemont a főkapitányságra, és ott elmondotta, hogy a Rózsa-utca 38-ik számú ház kapuja alatt egy ismeretlen ember megtámadta, torkon ragadta és késsel

feléje szurt. Ő a támadóval viaskodott, de az mégis lényegtelen sérülést ejtett a mellén, azután egy másik emberrel, aki a kapu előtt várta, elfutott. A támadást nem látta senki. A leány azt állítja, hogy egy miatta elbocsátott cselédjárta, akit ő megvert, bírhatta rá az ismeretlen embert a merényletre. A főkapitányságon azt hiszik, hogy a merényletből semmi sem igaz, azt a leány kieszelte, hogy ellenségén bosszút álljon.

— Lopás a vonaton. A kabai állomásfőnök feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, ki a Debreczen és Püspökladány között közlekedő és Kabán fel 1 órakor áthaladó 1107. számú személyvonat podgyász kocsiját feltörte és onnan egy láda porcellánedényt, egy láda szalonnát elloptott. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a lopást vagy Debreczenben, vagy Püspökladányban követtek el, mert a fenti helyeken a vonat hosszabb ideig tartózkodik.

— Hangverseny-matiné. Ehrlich József zeneiskolája Burgondia 9. sz. első és másodéves gyakorló osztályu növendékei haladásának bemutatása végett 1910. évi február hó 13-án, holnap vasárnap d. e. fél 11 órakor a Royal-szálloda dísztermében hangverseny-matinét rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. A szereplők névsora. Zongora osztály: Zvér Rózsika, Rozenfeld István, Bauer Ernő, Lindenfeld Erzsike, Gyarmathy Klárka, Némethy János, Schiller Mariska, Müller Lilike, Fekete Maritka. Hegedű osztály: Renner Károly, Balogh Lilike, Ehrenfeld Klárka, Veres Lajos, Urbánovits Miksa, Róth Lajos, Burger Miklós. Belépti díj nincs. A közép osztály hangversenye március 3-án lesz.

— Ötszáz korona egy apáért. A Stockholmban (Svédország) megjelenő „Dagens Nyheter” című újságban nemrég a következő apró hirdetés jelent meg:

„Egy fiatal leendő anya, aki amennyire ez hatalmában áll, egyengetni óhajtja gyermekének az életútját, házasságra kíván lépni egy tisztességes férfival, akinek 500 koronára volna szüksége. Az illető a munká osztályhoz is tartozhat. Válás rögtön a házasság megkötése után, az asszony bal-lépése” miatt. Elutazás külföldre. (Polgári esketés.) Válasz „Kötelesség” jelige alatt.”

Ez a hirdetés a svéd sajtóban szenvedelmes vitákra adott alkalmat. A polgári társaság hölgyei ugyanis nagyon „fölháborodtak” az eseten és tiltakoztak az ellen, hogy a lapokban ilyen közlemények megjelenhessenek. Egymásután jelentek meg az esetről a cikkek, amelyek más és más szempontból bírálják el a szerencsétlen leány tettét. A vitának, amelybe beleavatkoztak a nőpápostolok is, nem szakadt vége ezideig. Hogy mi lesz az eset vége, az mellékes, hogy azonban

az egész kavardás pompásan illusztrálja a mai társadalmi felfogást, az bizonyos.

— A Néptakarékpénztár mint szövetkezet Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— Gumi különlegességek Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— Csokoládé-deszertek, színházi cukorkák eredeti csomagolásban és frissen készült törmelék-csokoládé, első rendű minőségben, legolcsóbban szerezhető be a cukorka gyár városi üzletében, Főter, Tiszapalota.

— Betörés nem fordulhat elő, ha Bárány mulakatosnál dolgoztat. Piac-u. 66. Telefon 571. Jó és olcsó munka.

— Ha igazán szép gyümölcsfákra vágyik, kerje Kontsek Géza kerészetének nagy árjegyzékét, s nézze meg a Kossuth-utcai üzletben levő minták minőségét. — Bámulatosan szép fák, igen olcsó áron kaphatók.

— Hol lehet a hosszú estét kellemesen tölteni? Az új, szolid Nemzeti kávéházban az intelligencia közönségnek találkozó helyén, egész éjjel jó zene, figyelmes kiszolgálás, szolid árak. Tisztelettel Rosner A. kávé.

Uj üzlet!

Aki jó és olcsó cipőt akar vásárolni, az csak a

Hazai cipőraktárában

szerezheti be, mivel ott csak saját műhelyben készült cipők vannak. Megrendelések gyorsan eszközöltetnek. — Piac-utca 34. sz., a Pöposta mellett.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. febr. 11.

Készáru kedvtelen.		
1910. októberi buza	11.72	11.73
májusi buza	13.74	13.75
1910. áprilisi buza	14.04	14.05
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.46	9.47
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.49	7.50
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.62	6.63
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Telefon :
435
szám.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

ad. 134—1910. G.

Hirdetés.

Reform. egyházközségünk tagjainak 1910. évi egyházi adójára vonatkozó kivetése elkészítettvén, az E. T. III. t.-c. 19. §-a értelmében közhírré tétetik, hogy ez az adó kivetés **ez évi február 7-én, délelőtt 9 órától** 15 napig, tehát február 22-én, délután 5 óráig ref. egyházunk számvevői hivatalában közszemlére kitétetik, ahol ezt a kivetést a hivatalos órák alatt egyházunknak minden érdeklődő tagja megtekintheti, s ellene, ha azt maga nézve sérelmesnek tartja, a közszemlére kitétel ideje alatt is, ennek elteltevel pedig, vagyis február 23-tól nyolc nap alatt a presbiteriumhoz felelbezhethet. Debreczen, 1910. február 3.

Dicsőfi József, **Vecsey Imre,**
lelkészelnök. kir. tan. főgond., h. g. biz. elnök.

5500 közjegyzői leg. hit. orvosi és magan bizonyítvány igazolja, hogy a **KAISER-féle mell-karamellák** a 3 fenyővel

Köhögés

rekedtség, nyálkásodás, katarrhus, görcs és számarhurut ellen legjobban hatnak. Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fill. Kapható Toth Béla, Mihalovits Jenő, Marakózy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna és a Központi drogueriában. Ujfehértón: Tron Gyula gyógyszerésznél. Püspökudányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is szíveskedjenek jelentkezni M. Rothemberg, Berlin N. W. 23 Magyar levelezés.

Megnyilt!

Helyi és vidéki telefon : 740. sz.

Megnyilt!

FRIED és LÖWENHEIM
fűszer és csemege nagyraktára
megnyilt.

Ezton is bátorkodunk tudatni a nagyérdemű fűszerbevásárló közönséget, hogy **Piacz-utca 72. szám alatt** egy teljesen új fűszer és csemege kereskedést létesítettünk, melyet dusan felszerelve megnyitogedésüket kiérdemelni reméljük. Szives pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

Fried és Löwenheim
fűszer és csemege kereskedők.

Uj részletfizetési divatáruház.

Kohn Hermann utóda

ZEMPLINER ARTHUR

Hatvan-utca 17. szám alatti

ujonnan megnyilt részletáruház

tavaszi hirdetéseinek fentartva.

Meghívó.

A „KÖZPONTI BANK MINT SZÖVETKEZET“

1910. február hó 27-én d. e. 10 órakor Debreczenben, saját helyiségében (Piacz-utca 65. szám) tartandó

IV-ik évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Az 1909. évi zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása nyereség felosztása feletti határozathozatal és az 1908/I-évtársulat vagyonmérlegének beterjesztése.
4. A felszámoló és felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán a felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság és felszámoló bizottság részére.
5. Az V—1910-iki évtársulat megalakulásának kimondása.
6. Az alapsz. 40. szakasza értelmében tizenhét igazgatósági tag választása négy évre.
7. Négy felügyelő bizottsági tag választása három évre.
8. Esetleges indítványok.

Jegyzet: Az évi jelentés és zárszámadások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetséget helyiségében a tagok rendelkezésére állanak. Az alapszabályok 32. §-a szerint a közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb nyolcz nappal a közgyűlés előtt 10 tag aláírásával az igazgatóságnál benyújtandók.

Vagyon.	Mérleg.	Teher.	
Pénztárban	8019.23	Törzsbetétek és haszon eredményei	555297.06
Folyószámlán	6450.04	Kezeségi kötelezettségek	261468.—
Kötelezetvények és adók	825429.03	1910. évi beiratasi díjak	835.—
Ingatlan	1825.—	Letétek	15337.13
Felszerelvények értéke	4305.88	Veszteségi tartalékalap	12015.—
Átmeneti kamatok	1152.78	Nyereség	12793.78
	847175.96		847175.96

Eredmény. Nyereség: Kamatok és illetékek: 47219.73. Beiratasi díjak: 1503. — Kiadás. Adók: 6871.91. Fizetések és jutalékok: 19714.03. Házbér: 8000. Költség: 3468.93. Leírások: 2865.05. Nyereség: 12,793.78. Belépett: 331 tag 3007. törzsbetéttel. Kilépett, 555. tag 3785. törzsbetéttel. 1909. december 31-én volt 1126. tag 9304. törzsbetéttel. Év közben befolyt törzsbetétekben 227.447.50. Visszafizetve: 218.337. K. 1909. december 31-én törzsbetét állomány 517.468.50. K. Debreczen, 1909. december 31-én.

Ary Lajos,
főkönyvelő.

Szávay Gyula,
elnök.

Lichtblau Albert,
ügyv. igazgató.

Glück Iona,
pénztáros.

IGAZGATÓSÁG:

Bleyer Mór, **Debreczeni Jenő,** **dr. Gáspár Géza,** **Hoffmann Sándor,** **Horváth Jenő,** **Kerekes Géza,** **Király József,**
Klein Ignác, **Körner Adolf,** **Lestyan Adorján,** **Németh András,** **dr. Nyíri Ernő,** **Nyíri Géza,** **Pablig Ernő,**
Puskás Karoly, **Sinka Sándor.**

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Sámy Béla,
elnök.

Aszódy Mór,

dr. Brunner Lajos

dr. Weinberger Sándor,
jegyző.

Meghívó.**Az „Általános Takarékpénztár Részvénytársaság“
IV. évi rendes közgyűlését**

1910. évi február hó 27-én, délelőtt 10^{1/2} órakor tartja meg Debreczenben, az intézet helyiségeiben (Piac-utca 32. sz.) melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére és az esetleges szavazatok beszédésére az elnök által 2—3. részvényes kijelölése.
2. Az 1909 évi zárszámadás és mérleg megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. Az osztalék kifizetése idejének megállapítása.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
7. Határozat az üresedésben levő igazgatósági tagsági helyek betöltése tekintetében.
8. Határozat a megüresedett felügyelőbizottsági tagsági helyek betöltése iránt.
9. Az igazgatóság javaslata az intézet alaptörvényének felemelése tárgyában.
10. Az alapszabályok és a nyugdíjszabályzat általános módosítása.
11. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
12. Esetleges indítványok tárgyalása.

Figyelmeztetés. Az évi mérleg, valamint az erre vonatkozó összes mellékletek az intézet helyiségében az üzleti órák alatt a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg megtekinthetők.

A közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek azt legalább 30 nappal megelőzőleg az igazgatósághoz írásban beadattak.
A közgyűlésen szavazati jogát csak oly önjogi részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye nevére íratván, a társaság részvénykönyvébe bevezetett és aki részvényeit azok le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés tartására azt legalább 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál, vagy valamely debreczeni pénzügyi részvénytársaságnál, vagy pedig Budapesten a Magyar leszámítoló és pénzváltó banknál letétbe helyezi.

VAGYON.**Mérleg.**

			TEHER.	
			Korona	kor.
Pénztár				1.000.000
a) pénztári készlet	74.623.43			
b) oszt.-magy. bank girószámla	22.728.66			
c) m. k. postatakarékpénztár	1.326.62			
Váltóállomány		5.082.834	53	
Jelzálogkölcson				
a) törlesztéses kölcson	548.087.42			
b) kötvénykölcson	184.953.92	733.041	34	
Előleg értékpapírokra		24.366	50	
Értékpapírok				
a) állomány	777.070.75			
b) függő kamatok	7.195.82	784.266	57	
Intézeti ház és ingatlanok		353.875	62	
Folyószámlai adósok		570.542	97	
Felszerelés		25.000	—	
Óvadékkölcson		9.720	—	
Ércpénz és szelvény		1.050	32	
		7.683.406	56	
Részvénytőke				1.000.000
Tartaléktőke				
a) rendes tartalékalap	56.550.—			
b) veszteségi tartalékalap	4.000.—			60.550
Hiteleglyti biztosítéki és tartalékalap				43.991
Nyugdíjalap				14.376
Betétek:				
a) takarékkönyvecskékre	1.480.447.79			2.135.664
b) csekkszámára	655.216.36			1.174.029
Hitelezők				2.598.423
Visszleszámítás				442.135
Engedményezett jelzálogkölcson				16.841
Átmeneti tételek				2.776
Hátrálékos kamatadó				344
Fel nem vett osztalék				118.090
Ingatlan jelzálogteher				
Nyereség:				
a) múlt évi nyereség	525.10			76.184
b) ez évi nyereség	75.659.39			
				7.683.406

VESZTESÉG.**Eredmény.****NYERESÉG.**

			korona		fillér	
Igazgatósági, felügyelő-bizottsági, tiszti és szolga fizetések		35.284	88	525	10	
Üzleti költségek		5.969	29	314.489	20	
Adó és illeték		15.246	89	22.703	84	
Napibiztosági díjak		1.050	—	2.933	30	
Kamatok:				5.564	31	
a) betéti kamatok	50.378.29					
b) csekkszámra kamat	8.593.46					
c) visszleszám. váltók kamatai	126.329.46					
d) hitelegly. bizt. és tart. a. kam.	2.305.05					
e) nyugdíjalap kamatai	606.97	188.213	23			
Leírások:						
a) váltókból	12.390.60					
b) alapit. költs. utolsó részlete	2.000.—					
c) felszerelésekből	1.059.—					
d) perköltségekből	465.27	15.914	87			
Nyugdíjjárulékok		2.443	—			
Kamatadó		5.909	10			
Nyereség		76.184	49			
		346.215	75	346.215	75	

Debreczen, 1909. évi december hó 31-én.

Zih Géza pénztáros,

Fisch Lajos ügyvezető igazgató,

Emerich Zsigmond cégvezető,

Pavlovits Sándor főkönyvelő.

Weszprémy Zoltán, elnök.

Dr. Balkányi Emil,
Dr. Hegedűs Jenő,

Dr. Bruckner Ernő,
Meisels Vilmos,

Gara Alajos,
Riokl Antal,

Gebauer Károly,
Rosenfeld Samuon.

Jelen mérleg- és eredményszámilát az intézeti fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azokat mindentelleg egyezőknek találtuk:

Heller Béla
f. biz. tag.

Jónás Mór
f. biz. tag.

Lestyán Adorján
f. biz. elnök.

Dr. Váradi Szabó János
f. biz. tag.

Ungár Jenő.
f. biz. tag.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék „válaszbélyeg” csatolni.

Betöltendő.

Tárnói fűszerkereskedésben Szent Anna utca 36. szám alatt teljes állással felvétetik.

Üvegmosó napszámosok felvételnek Fränkel Jenő sörraktárában Arany János-u. 66.

Egy ügyes fűszerkereskedő segéd felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében.

Adás-vétel.

Egy tizenötösoros új vetőgép jutárvas áron eladó. Értekezhetni lehet Deák Ferenc-u. 4. sz. alatt.

Új rendszerű női férfi divatárak és butorok eladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szeresheti be nálam szűk-séplétét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű váz-nak és csavaszoknak, saját készítésű cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A kész-péznél melletti árnál mindössze 5% ár-különbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellék-helyiségekkel, levő uralakból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A leg-jutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudózkodó irodájában.

Naponta frissen pörkölt különféle fajból való kávékat saját üzemi pergelőmön bárkinek legkisebb mennyiségben is megpergelek. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Homoki faj boralmat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, hordó száma eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Világírás Martell-Cognac J. & F. Martell egyedüli főraktár Debrecen és vidéke részére Váray József kereskedésében.

Önt is érdekli! hogy vázon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étek, szövetek, férfi és női szövetek, ugyazintan felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágycseritők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dúsan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Lakás.

Úton szoba elegánsan butorozva gázvilágítással a Piac-utcán kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

A Kerek. és Iparkamara székházában (Piac utca 69.) a földszinten levő iparmuzeumi nagyterem kibérelhető.

Olcsó ház. Hüvelyes-utca 11., 32 mtr. fronttal, fele új épület, 200 négyzetméter telek, törlesztéses kölcsönrel azonnal eladó.

Kiadó három szobás lakás mellék-helyiségekkel, egész udvarral, jóvizű kúttal. Garai utca 3.

A Vár-utca 10. számú ház szabadkézből eladó. Értekezhetni Boros Izidornál Kossuth-utca 2.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, chamoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piac 38. Kifésült hajat legmagasabb árban vesznek.

Dr. Dralle's

Malattine

Glycerin és méz gelé. A hámló és kipattant bőr ápolására. Zsírmentes! Mindenütt kapható.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekben Krámer József.

Nemes gyümölcs oltvány eladás.

A Gról Dégenfeld és Dr. Balkányi urak „Erzsébet” szőlőtelepén kitűnő 2-3 éves

gyümölcsfa oltvány

és gyökeres csemege szőlő vessző kapható, iroda: Debreczen, Kossuth-u. 32.

Mész! Cement! Gipsz!

Körösvölgyi darabos meszet, Pihent oltott meszet, Elszigetelő éspapír fedőlemezet, Portland és Román cementet, MENYEZET, NÁDFONATOT, Stukator és Albaster gipszet, VAKOLATI KŐPORT

és minden más építkezési anyagot legelőnyösebb ár és feltételek mellett szállit

KUPFER JENŐ

Főüzlet: Iroda és Raktár: Petőfi-tér 6. szám. Bethlen-utca 23. sz. Egész kocszi rakományánál nagyobb árengedmény!

Tessék ajánlatot kérni!

Felhívás.

Felhívom úgy a polgári ruhát, mint az egyen ruhát viselő uri közönséget és a tartalékos tiszt és tisztjelölt és egyéves önkéntes urakat, tekintve a korán eső husvéti ünnepekre, — szükségleteik megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjenek, hogy időm legyen nagybecsű megrendelőimet a legjobban és pontosan kiszolgálhatni.

Tisztelettel:

Prelovsky András
uri szabó,
egyenruházati intézője.

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes szépítőszerek Határuk meglepő, levestnek minden szeplőt, máj-foltot stb., a bőrt finommá, 5 percz alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ, árát minden kibuvó nélkül visszaadom.

Készítők:

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszalota) és Jóna és Jóna drogeriájában.

Ullmann Salamon

fűszer, csemege és magnagykereskedése,

Telefon 382. sz. Piac-u. 81. Telefon 382. sz.

Ajánlat répamagvakban:

Nagybecsű figyelmébe ajánlom Önnek a legelső és legmegbízhatóbb

quedlinburgi termelőtől

való takarmányrépa magvait fajazonosság és a legmagasabb százalék csiraképeséggel

Oberdorfi répa, sárga, nagy kerek.

Olajbogyó alakú répa, arany-sárga, elsőrendű, tartós faj.

Mamuthrépa, óriás hosszú, vörös husu.

Eckendorfi sárga, henger alakú, tompa végű, kicsiny gyökérrel, igen finom husu.

Bucok sárga és vörös.

Egyben felhívom n. b. figyelmét gazdasági cikkekben levő nagy raktáramra. Miatán áruimat közvetlenül az előállító legnagyobb gyárakból és legjobb termelő piacokról szerzem be, oly helyzetben vagyok, hogy szükségletét nálam minden tekintetben elsőrendű minőségben és igen jutányos árban szeresheti be.

N. b. rendelvényeit kérve, kiváló tisztelettel

Ullmann Salamon.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Színmárá, fehérré és üdévő teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárban,
DEBRECEN.

ULLMANN SALAMON

fűszer, csemege, ásványvizek, palackozott borok nagykereskedése

Telefon sz. 382.

DEBRECZEN, Piacz-utca 81

Telefon sz. : 382.

Legfinomabb kávékülönlegességekből,
u. m. cuba, gyöngy Mocca, aranyjáva kávékból naponta friss pergelés. Kávémintát a termelő helyeken szerzem be.
— Feltűnően mérsékelt árak! —

Stollwerk os. és kir. udvari szállító
ozóg csemegebonbon és ozukorkakülönlegességek főlerakata. Diszes eredeti csomagolásban $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 kgr. kartonok eredeti gyári kedvezményes árakon.
— Feltűnően mérsékelt árak! —

Legfinomabb fajborok palackokban.
A hírneves „Füchsi“ ozóg főlerakata.
Feltűnően mérsékelt árak!!

Az elősmert Lászlóházi kiválófinom teava] egyedüli elárúsítása. Mindennap friss küldeményt kapok.
Feltűnően mérsékelt árak!!

Legelősmertebb védjegyű eredeti csomagolásban
orosz és cchinai theáimat és rumkülönlegességemet nagyb. figyelmükbe ajánlom.
Feltűnően mérsékelt árak!!

Sardiniák, pisztrángok, halkülönlegességek, (Warhanék készítményei) válogatott, legjobb minőségekben.
Feltűnően mérsékelt árak!!

Csemege sajtok, folyton frissen érkeznek. — **Gazdag választék!**
Feltűnően mérsékelt árak!

Kül- és belföldi
cognac, likör és pezsgőkben óriási választék.
— Legfinomabb gyártmányok. —
Feltűnően mérsékelt árak!!

Padlómázak, zománcozott lakkok és **mindennemű festékekben** dusan felszerelt raktár. A közelgő tavaszi idényre ajánlom n. b. figyelmükbe.
Feltűnően mérsékelt árak!!

Folyton érkező újdonságokat tartalmazó hírkataimat és a föltüntetett árakat méltóztassanak állandóan figyelemmel kísérni. **Feltűnően mérsékelt árak!**

Tiszteletteljes kérelem.

Mélyen tisztelt vevőimet van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy előnyös összeköttetéseimnél fogva nagymérvű bevásárlásaim megengedik, hogy

eladási áraimat feltűnően mérsékelhettem

s így igen tisztelt vevőim csak saját érdekükben cselekszenek, ha eddigi nagybecsű bizalmukkal a jövőben még fokozottabb mértékben keresnek meg. —

A kiterjedt forgalom révén úgy az

árak folyton érkezése, tehát frissessége

mint azok legjobb minősége mindenkori fötörekvésemet képezi; ezen két igen fontos körülmény által is n. b. támogatásukat még jobban kiérdemlendő.

N. b. rendelvényeiket kérve, kiváló tisztelettel

Ullmann Salamon

fűszer, csemege, ásványvizek, palackozott borok nagykereskedése

DEBRECZEN, Piacz-utca 81.

Telefon sz. 382.